

tečnosti čís. 7 Šu 281 tr. ř. Shledá-li zrušovací soud zmateční stížnost, o tento důvod se opírající, odůvodněnou, nařídí podle Šu 288 čís. 2 tr. ř. nalézacímu soudu, by ohledně částí obžaloby, v napadeném rozsudku nevyřízených, podjal se nového jednání o věci a vynesl rozsudek. Nový rozsudek nalézacího soudu nemohl by však, byla-li zmateční stížnost podána toliko ve prospěch obžalovaného, býti jinakým než osvobozujícím. Nemůžeť dle druhého odstavce Šu 290 a třetího odstavce Šu 293 tr. ř. ani ve zrušovacím řízení, ani v případném opětném řízení první stolice dojíti ku přísnějšímu trestu, než jaký uložil rozsudek, jenž byl napaden toliko ve prospěch obžalovaného. Tím méně lze připustiti, by v důsledku zmateční stížnosti, podané toliko ve prospěch obžalovaného, došlo k novému výroku nalézacího soudu, jímž se obžalovaný uznává vinným skutkem, jímž původně za vinna uznán nebyl a k němuž by beztak pro uvedená zákonná ustanovení nemohlo býti přihlíženo při výměře trestu za případně již prvním rozsudkem souzené skutky. Nařízení nového projednání věci první stolicí nemělo by v takovém případě účelu a zákon byl by, kdyby s takovým případem počítal, přikázal zrušovacímu soudu, by obžalovaného — shledá-li stížnost, podanou v jeho prospěch z důvodu čís. 7 Šu 281 tr. ř., důvodnou — sám ihned sprostil z části z obžaloby, napadeným rozsudkem nevyřízené. Není tedy nesprávným závěr, že zákon, třebaže tak výslovně neustanovuje, nepřipouští uplatňování zmatku čís. 7 Šu 281 tr. ř. ve prospěch obžalovaného. Jemu není takový výklad zákona na újmu, ježto z něho vyplývá další zásada trestního řádu, že sluší obžalobu pokládati za vyřízenou ve všech jejích částech rozsudkem, o obžalobě vyneslým, nebylo-li mu obžalobcem odporováno v neprospěch obžalovaného z důvodu čís. 7 Šu 281 tr. ř., takže opětnému stíhání skutku, obžalobou stíhaného, brání hledisko právoplatně rozsouzené věci, obzvláště když není dle Šu 263 tr. ř. obžalobci dovoleno, by po rozsudku, jenž mu takové stíhání nevyhradil, stíhal dodatečně skutek, který do obžaloby pojat nebyl, ohledně něhož se však při hlavním přelíčení objevily pŕtahy proti obžalovanému.

Čís. 1618.

Křivého svědectví (§ 199 a) tr. zák.) může se dopustiti i pachatel nebo spoluvinník trestného činu, je-li o tomto činu slyšen jako svědek; jest na něm, by použil práva Šu 153 tr. ř.

O »úmyslu způsobiti škodu« (§ 197 tr. zák.) nelze mluvit tam, kde jde o pouhé vyrovnání schodku, jenž, nastav v zásobách uhlí jednoho služebního odboru státních drah (topírny), vyvážen byl zároveň stejným přírůstkem v zásobách jiného služebního odboru těchto drah (dopravního úřadu), jemuž uhlí to bylo správcem topírny půjčeno a tam dopravním úředníkem zpronevěřeno.

(Rozh. ze dne 25. dubna 1924, Kr I 556/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Františka B-e do rozsudku porotního

soudu v Hoře Kutné ze dne 15. května 1923, pokud jím stěžovatel byl uznán vinným zločinem zpronevěry podle Šu 181 tr. zák. a zločinem podvodu podle §§u 197, 199 písm. a) tr. zák. Naproti tomu vyhověl zmateční stížnosti obžalovaného Ladisl. B-e potud, že zrušil výrok porotců na osmou eventuální otázku, na šestou a sedmou dodatkovou otázku, pokud se vztahuje na tohoto obžalovaného, jakož i na výroku tom spočívající rozsudkový výrok, jímž tento obžalovaný uznán byl vinným zločinem podvodu podle §§u 197, 200 a 203 tr. zák. jako zmatečné a odkázal věc do nejbližšího porotního zasedání krajského jako porotního soudu v Hoře Kutné, by v rozsahu zrušení byla znova projednána a rozhodnuta. V otázkách, o něž tu jde, uvedl v

důvodech:

Rozsudkový výrok, jímž obžalovaný František B. uznán byl vinným zločinem podvodu podle §§u 197, 199 a) tr. zák., napadá zmateční stížnost, dovolávajíc se důvodů zmatečnosti čís. 10 b), 11 — správně čís. 10 a) — Šu 344 tr. ř., jedinou námitkou, že totiž stěžovatelova výpověď není výpovědí svědeckou, nýbrž výpovědí obviněného, na kterou, poněvadž obviněný není podle Šu 202 tr. ř. povinen, k vině se doznati, a nesmí k doznání nikým býti donucován, nelze použití ustanovení Šu 199 a) tr. zák. Připomenouti sluší, že námitka dle svého slovního znění a vnitřního obsahu směřuje pouze proti oné části rozsudkového výroku, kterou podřaděno bylo skutkové podstatě uvedeného zločinu stěžovatelovo jednání, spočívající v tom, že dne 17. února 1921 a dne 3. února 1922 v K., v trestní věci proti Josefu Č-ovi a spol. pro přečin Šu 7 lichevního zákona na okresním soudě v K. vydal křivé svědectví, tak, že další část téhož výroku zůstává zmateční stížností nedotčena. Zmateční stížnost dovolává se toho, že stěžovatel sám byl rozsudkem krajského soudu v K. ze dne 28. března 1923 uznán vinným přečinem předražování, že tedy v době svého výslechu sám byl pachatelem nebo spoluvinníkem trestného činu, o němž byl vyslýchán jako svědek. Zmateční stížnosti nelze přiznati oprávnění. Trestní řád nevylučuje přípustnosti svědeckého výslechu osob, které samy jsou pachateli nebo spoluvinníky dotyčného trestného činu nebo jsou pro takový čin soudně stíhány. Nejsouť osoby takové uvedeny ani mezi těmi, kdož podle Šu 151 tr. ř. nesmějí býti slyšeni jako svědci pod zmatečností výpovědi, ani mezi osobami, které jsou podle Šu 152 tr. ř. z povinnosti k vydání svědectví sprostěny. Pouze do přísahy nesmějí býti pod zmatečností přísahy vzaty dle Šu 170 čís. 1 tr. ř. osoby, které samy jsou usvědčeny nebo jsou v podezření, že trestný čin, ohledně něhož jsou slyšeny, spáchaly nebo na něm účast braly. Dle spisů trestní věci proti Josefu Č-ovi a spol. pro přečin, pokud se týče přestupek podle Šu 7 lichev. zák. okresního soudu v K., byl však stěžovatel, slyšen byv v obojím případě mimo rámec hlavního přelíčení, vyslýchán nepřisežně. Stěžovateli příslušelo arcí dobrodiní Šu 153 tr. ř., bylo však jeho věcí, by byl vznesl nárok na poskytnutí dobrodiní toho, nebyl-li na ně soudcem upozorněn.

Naproti tomu nelze upříti oprávnění stížnosti obžalovaného Ladislava B-e, pokud, dovolávajíc se důvodů zmatečnosti čís. 10 a), 11

— správně jen 10 a) — Šu 344 tr. ř. namítá, že výrokem porotního soudu byl skutkové podstatě zločinu podvodu podřaděn čin, který nevykazuje všech pojmových náležitostí řečené skutkové podstaty. Přisvědčiti jí nelze, pokud se snaží dovoditi, že stěžovatelův čin je pouhým poklesem disciplinárním. Ani skutečnost, že byl stěžovatel náležen disciplinárního dvoru ministerstva železnic ze dne 20. ledna 1923 uznán vinným přečinem podle §§ 18, 31, 33 a 95 služ. ř., nebyla na-prosto na překážku tomu, by totéž jednání stěžovatelovo nebylo samostatně stíháno a souzeno také jako trestný čin, spadající pod pravomoc soudní. Pochybnou jeví se naproti tomu správnost rozsudkového výroku, pokud se jím vyslovuje, že omylem, v něž uvedl stěžovatel svým listivým činěním správu čsl. státních drah, měla tato na své majetnosti utrpěti škodu (2.000 Kč převyšující). Nehledě k tomu, že výrok nekryje se přesně s kladnou odpovědí porotců k osmé eventuální otázce a k šesté otázce dodatkové, dle níž způsobená škoda nebo škoda, ku které směřoval zlý úmysl pachatelův, činí více než 2.000 Kč, označuje se ve výroku tom jako cíl, který sledoval stěžovatel svým listivým činěním, aby vyrovnal schodek uhlí topírenského, nastalý zapůjčením většího množství vagonů uhlí toho topírenského v K. dopravnímu úřadu tamtéž. Zmateční stížnost namítá právem, že o škodě a ovšem ani o úmyslu, škodu způsobiti, nelze mluvit tam, kde šlo o pouhé vyrovnání schodku, který, nastáv v zásobách uhlí jednoho služebního odboru státních drah (topíreny), vyvážen byl zároveň stejným přírůstkem v zásobách uhlí jiného služebního odboru těchto drah (dopravního úřadu), jemuž uhlí to bylo půjčeno. Že by onou škodou způsobenou, pokud se týče škodou, ku které směřoval zlý úmysl stěžovatelův, byla v otázce a v rozsudku míněna škoda, která způsobena byla oněmi činy obžalovaných Františka B-e a Karla Š-y, které rozsudkem podřaděny byly skutkovým podstatám zločinu zpronevěry podle Šu 181 tr. zák., pokud se týče zločinu podvodu podle §§ 197, 200 tr. zák., je nemyslitelné, uváží-li se, že osmá eventuální otázka i rozsudkový výrok, vztahující se na stěžovatele, vylučují předpoklad, z něhož vycházel obžalovací spis, že stěžovatel jednal u vzájemném dorozumění s oběma dalšími obžalovanými. Není ovšem vyloučena možnost, že porotní soud minil škodou v osmé eventuální otázce i v rozsudkovém výroku, na ní založeném, jinou jakousi škodu, již se však z nejasného znění jak otázky tak výroku dopátrati nelze, takže není vyloučena také možnost výkladu, že jí míněn jest onen schodek uhlí topírenského, v němž však, poněvadž byl vyvážen přírůstkem v zásobách uhlí dopravního úřadu, spatřovati škodu, ať již správě čsl. státních drah skutečně způsobenou, nebo stěžovatelem zamýšlenou, bylo by právně pochybeno. Porotci mohli však po případě míti na mysli škodu, povstalou z činnosti stěžovatelovy tím způsobem, že nesprávným jeho vykazováním spotřeby uhlí byla umožňována zpronevěra Františkem B-em provedená.

Čís. 1619.

O významu a podstatě podmíněného odsouzení dlužno poučiti odsouzeného osobně, nikoliv prostřednictvím jeho právního zástupce (§ 7 nař. ze dne 11. listopadu 1919, čís. 598 sb. z. a n.).